

Vallès Occidental

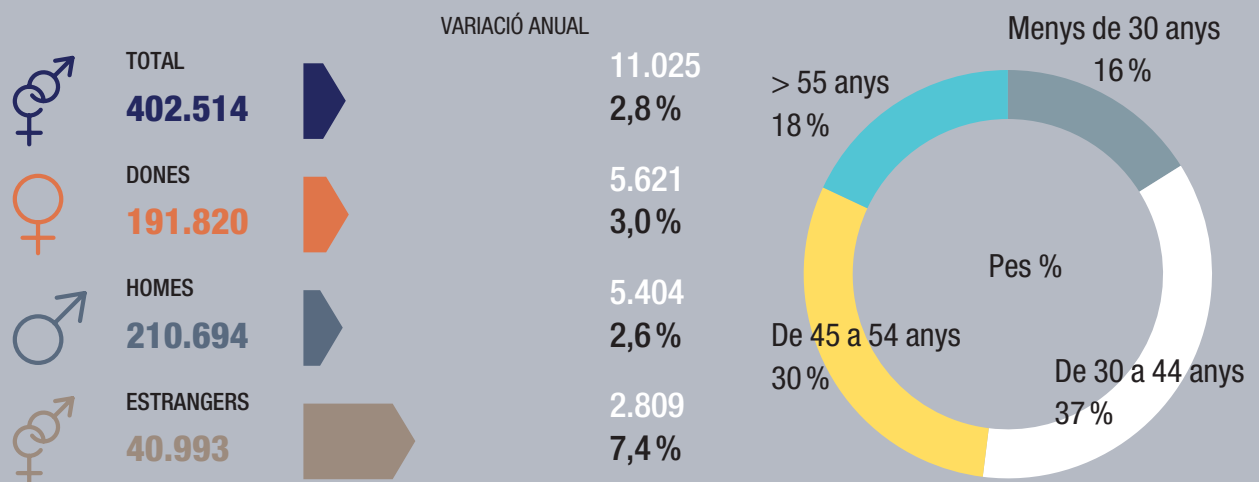

Resum executiu

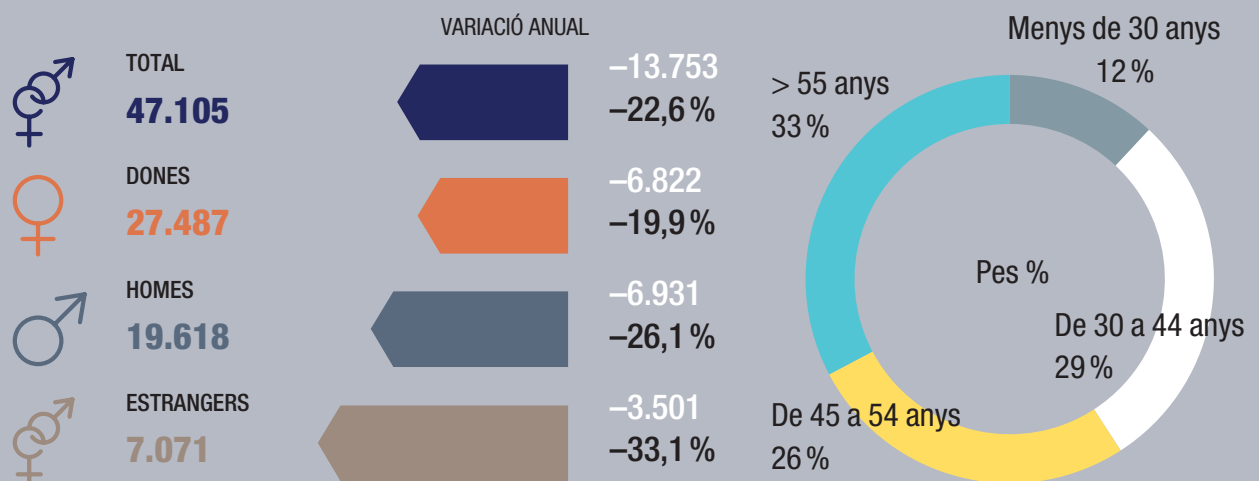
L'any 2021 ha representat la recuperació de l'activitat econòmica i del mercat de treball després de l'afectació per la crisi de la covid-19, i la comarca del Vallès Occidental no n'ha estat cap excepció. Ha registrat una evolució socioeconòmica positiva, tot i que, en alguns aspectes, de manera més moderada que la resta de comarques. El nombre d'aturats registrats s'ha reduït un -22,6 % (-26,3 % a la província), la població de nacionalitat estrangera (-33,1 %) i els joves menors de 30 anys (-41,8 %) han estat els més beneficiats. La taxa d'atur registrat es redueix fins al 10,7 % (10,1 % a la província).

L'ocupació registrada resident a la comarca ha augmentat un 2,8 % (3,4 % a la província), experimenta un dels creixements més moderats de les comarques barcelonines. Aquest fenomen es repeteix pel que fa als llocs de treball, amb un increment del 3,2 % (4,0 % a la província), amb pujades destacades en activitats com el comerç al detall i el comerç a l'engròs. El creixement s'ha produït en el treball autònom (1,5 %), i sobretot en el treball assalariat (3,5 %). El nombre d'empreses creix un 2,5 % (2,3 % a la província).

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2021

Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2021

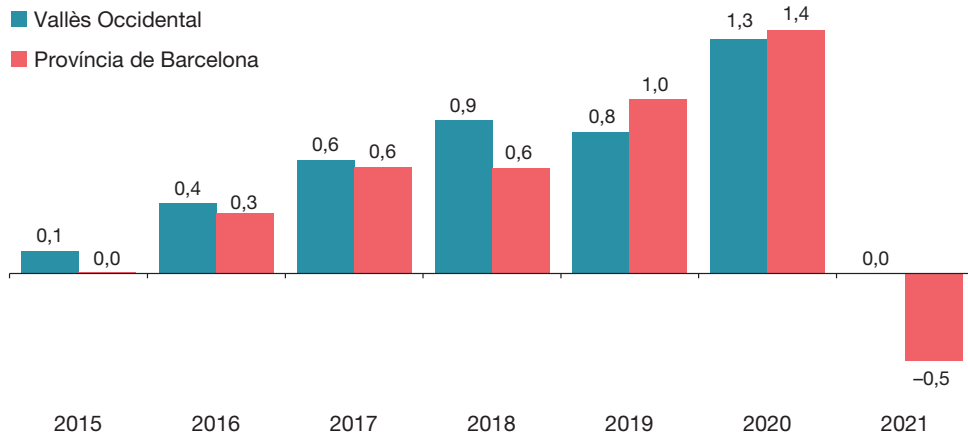

La comarca del Vallès Occidental té una superfície de 583,1 km², el 7,5 % de la superfície de la demarcació de Barcelona, i està formada per vint-i-tres municipis. Sabadell i Terrassa comparteixen la capitalitat.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2015-2021 (en percentatge)

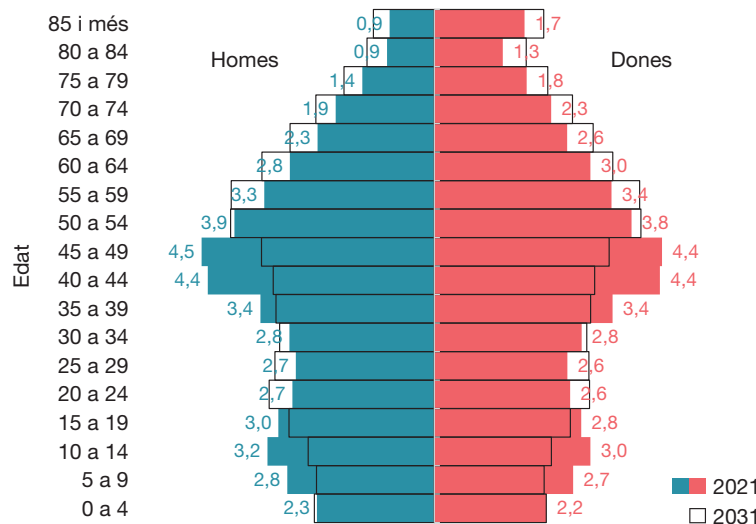

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

El Vallès Occidental és la segona comarca més poblada de la demarcació, amb 937.422 **habitants**, que representen el 16,3 % de la població provincial. En relació amb un any abans, la població s'ha mantingut gairebé idèntica (0,0 %, -86 habitants), i és una de les quatre comarques que perden població, tot i que, en aquest cas, la pèrdua és minsa. La població amb nacionalitat espanyola decreix un -0,1 %, mentre que l'estrangera puja un 0,4 %, entre la qual destaquen els veneçolans (5,3 %), els colombians (5,6 %) i els hondurenys (6,5 %). Tretze dels vint-i-tres municipis de la comarca han guanyat població, entre els quals destaquen Vacarisses (250) i sobretot Sant Cugat del Vallès (1.035). Tanmateix, no aconsegueixen contrarestar la pèrdua de població dels altres deu municipis, encapçalats per Terrassa (-616) i Cerdanyola del Vallès (-638).

Gràfic 2

Piràmide d'edats del Vallès Occidental 2021-2031 (en percentatge)

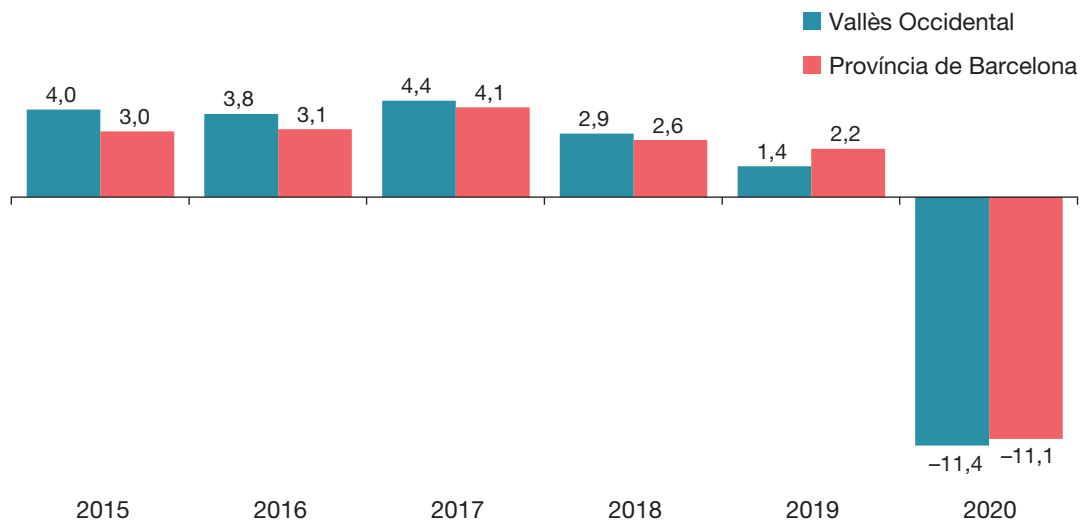
La població del Vallès Occidental és gairebé idèntica a la de l'any anterior. La reducció de la població jove (-2,1 %) arrossega els augments de la població adulta (0,2 %) i de la població de 65 anys i més (1,3 %).

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

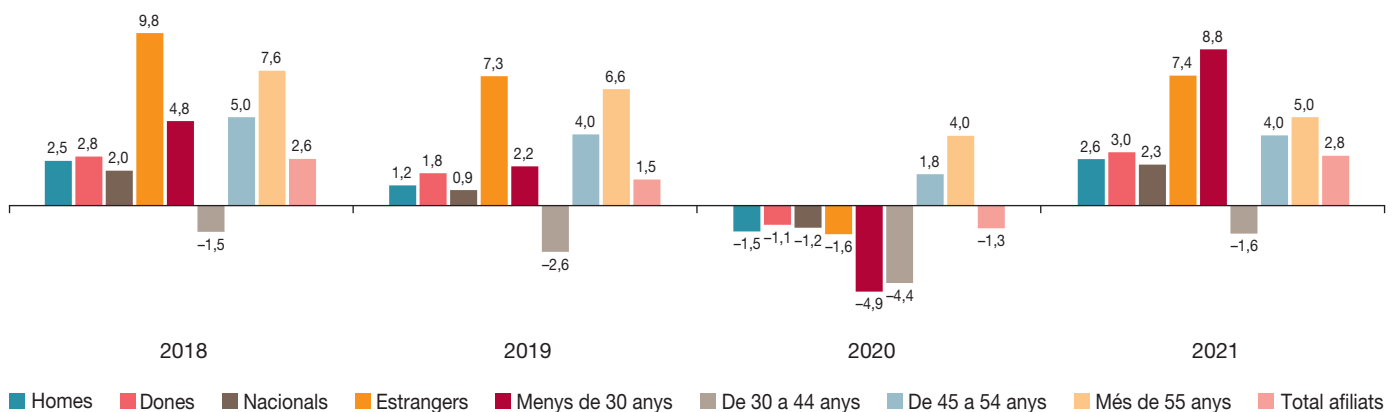
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2021

Al Vallès Occidental l'ocupació augmenta (2,8 %) de manera més moderada que al conjunt de la província (3,4 %).

El descens del VAB a la comarca l'any 2020 va ser del -11,4 % (vegeu el gràfic 3), segons l'Anuari econòmic comarcal 2021, del BBVA, just per sota de la caiguda del conjunt de la província (-11,1 %). L'ocupació registrada de la població resident a la comarca ha augmentat un 2,8 % l'any 2021, els grups d'edat més beneficiats han estat el de persones de fins a 30 anys (8,8 %) i els de 55 anys i més (5,0 %), mentre que es redueix entre els 30 i 44 anys (-1,6 %). L'any 2021 finalitza amb 402.514 persones ocupades, 11.025 més que l'any 2020.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Vallès Occidental (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

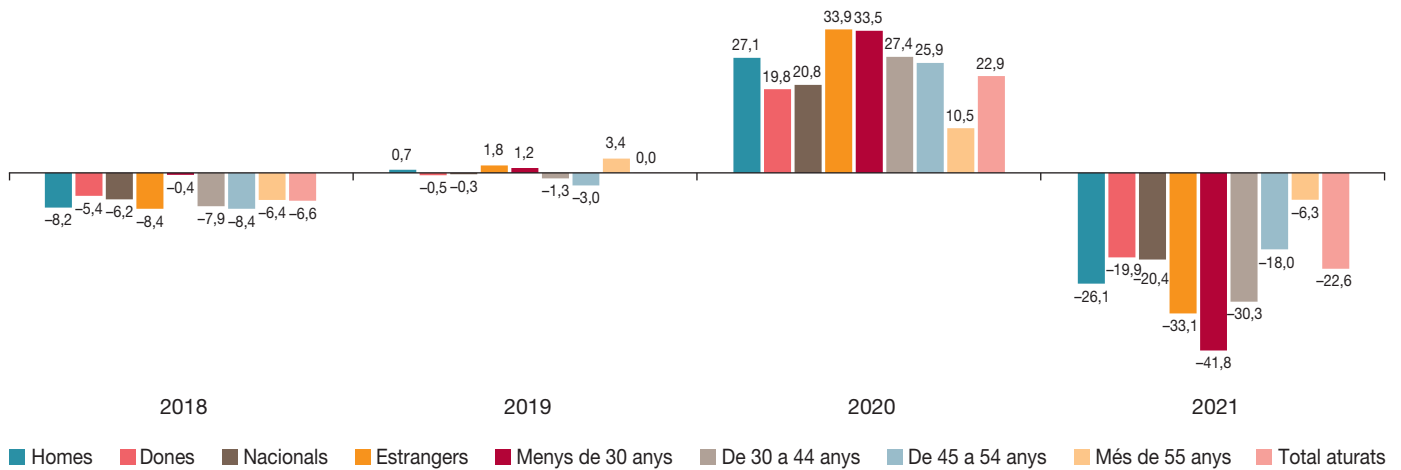

El Vallès Occidental ha experimentat una davallada de l'atur registrat (vegeu el gràfic 5) al llarg de l'any 2021 de 13.753 persones aturades registrades menys, una variació anual del -22,6 % (-26,3 % a la província). El nombre d'aturats es va situar en 47.105 el mes de desembre del 2021, i la taxa d'atur va ser del 10,7 % (10,1 % a la província).

Per sexe, l'atur dels homes cau un -26,1 %, i el de les dones, un -19,9 %. L'atur nacional es redueix un -20,4 %, mentre que els aturats estrangers ho fan amb més intensitat (-33,1 %). Dels grups d'edat analitzats, tots registren una disminució de l'atur, en especial les persones menors de 30 anys (-41,8 %). Entre els grans sectors d'activitat econòmica, el del serveis encapçala la reducció de l'atur en termes absoluts (-9.779), i les persones sense ocupació anterior ho fan en termes relatius (-28,7 %).

Gràfic 5

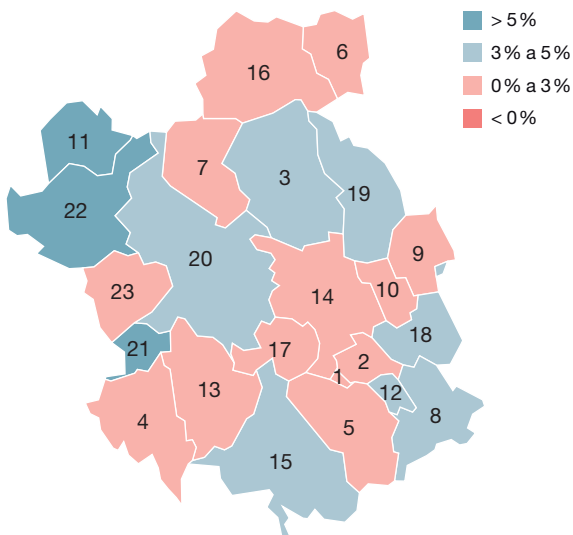
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Vallès Occidental (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació població ocupada registrada. Vallès Occidental, 2021 (en percentatge)

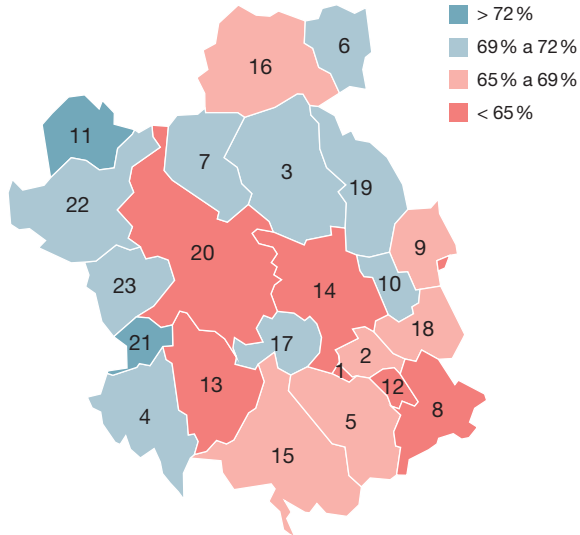

La reducció de la població aturada registrada a la comarca és important (-22,6 %), però inferior al conjunt de la província. La taxa d'atur és més baixa que un any abans, i se situa en el 10,7 %.

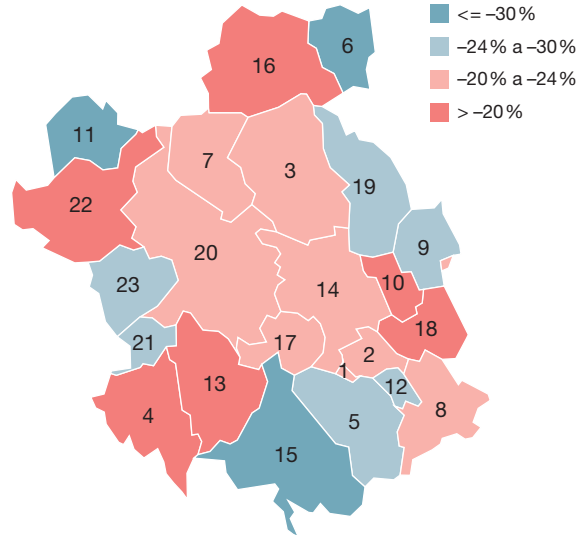
Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Vallès Occidental, 2021 (en percentatge)

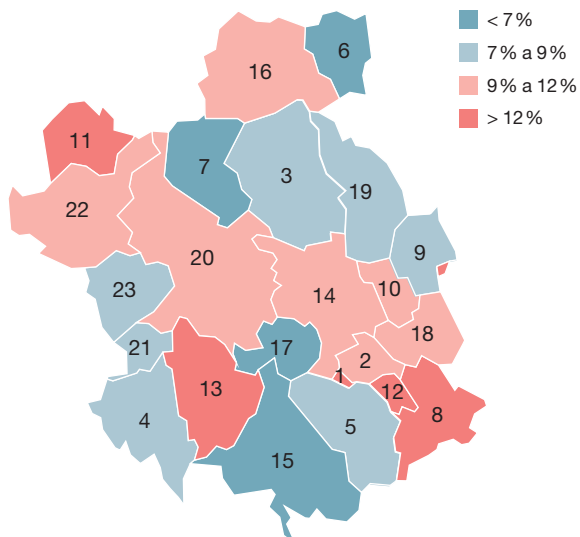
Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Vallès Occidental, 2021 (en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat.
Vallès Occidental, 2021 (en percentatge)

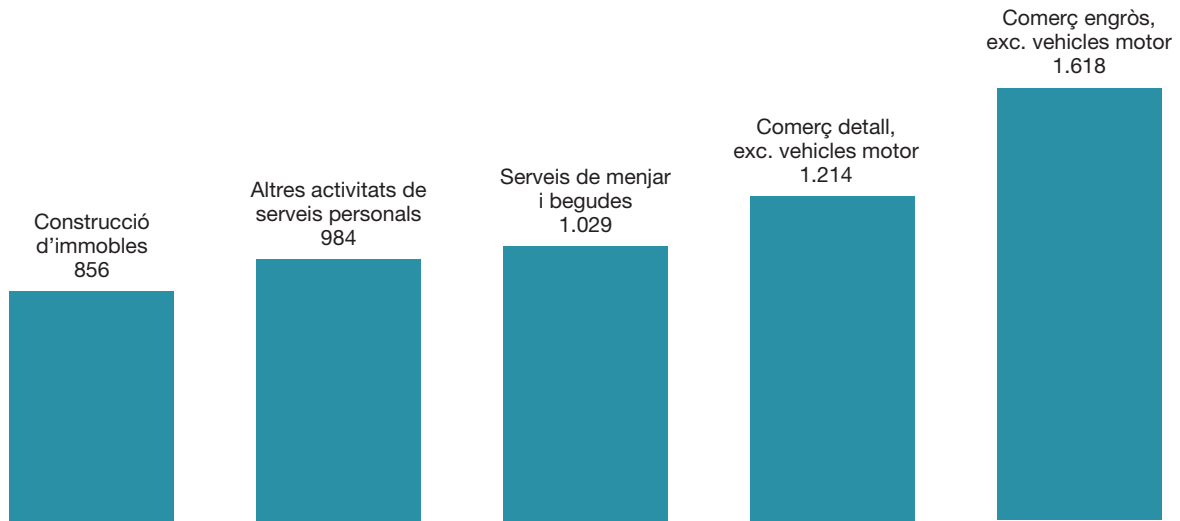
Cap dels municipis de la comarca ha perdut persones ocupades residents, i només Badia del Vallès manté una taxa d'ocupació inferior al 60%. La caiguda de l'atur és generalitzada a tots els municipis, i només un presenta una taxa d'atur superior al 15%.

1 Badia del Vallès	13 Rubí
2 Barberà del Vallès	14 Sabadell
3 Castellar del Vallès	15 Sant Cugat del Vallès
4 Castellbisbal	16 Sant Llorenç Savall
5 Cerdanyola del Vallès	17 Sant Quirze del Vallès
6 Gallifa	18 Santa Perpètua de Mogoda
7 Matadepera	19 Sentmenat
8 Montcada i Reixac	20 Terrassa
9 Palau-solità i Plegamans	21 Ullastrell
10 Polinyà	22 Vacarisses
11 Rellinars	23 Viladecavalls
12 Ripollet	

Gràfic 6

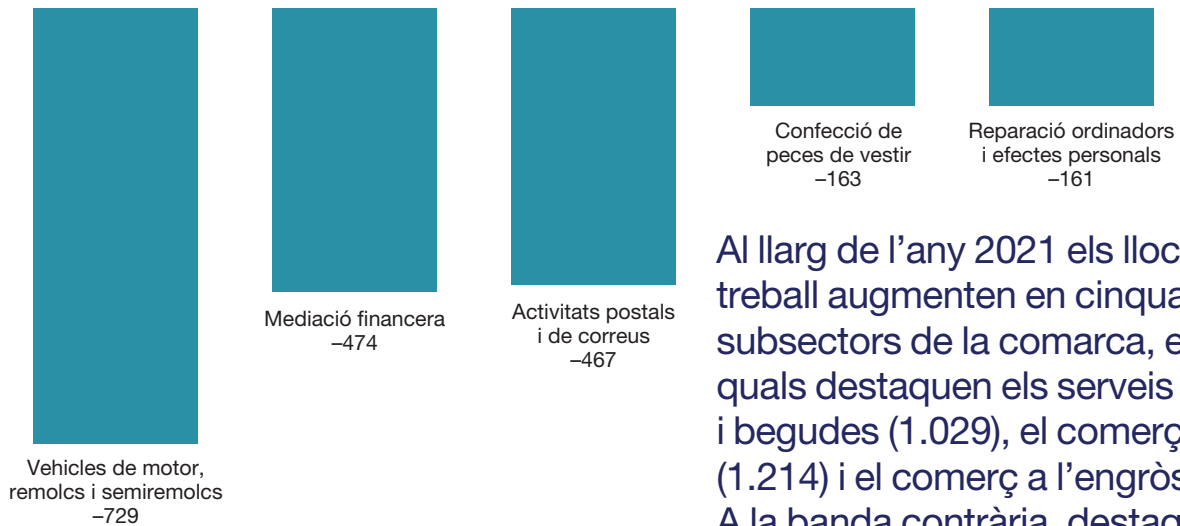
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball.
Vallès Occidental, 2021 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball.
Vallès Occidental, 2021 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

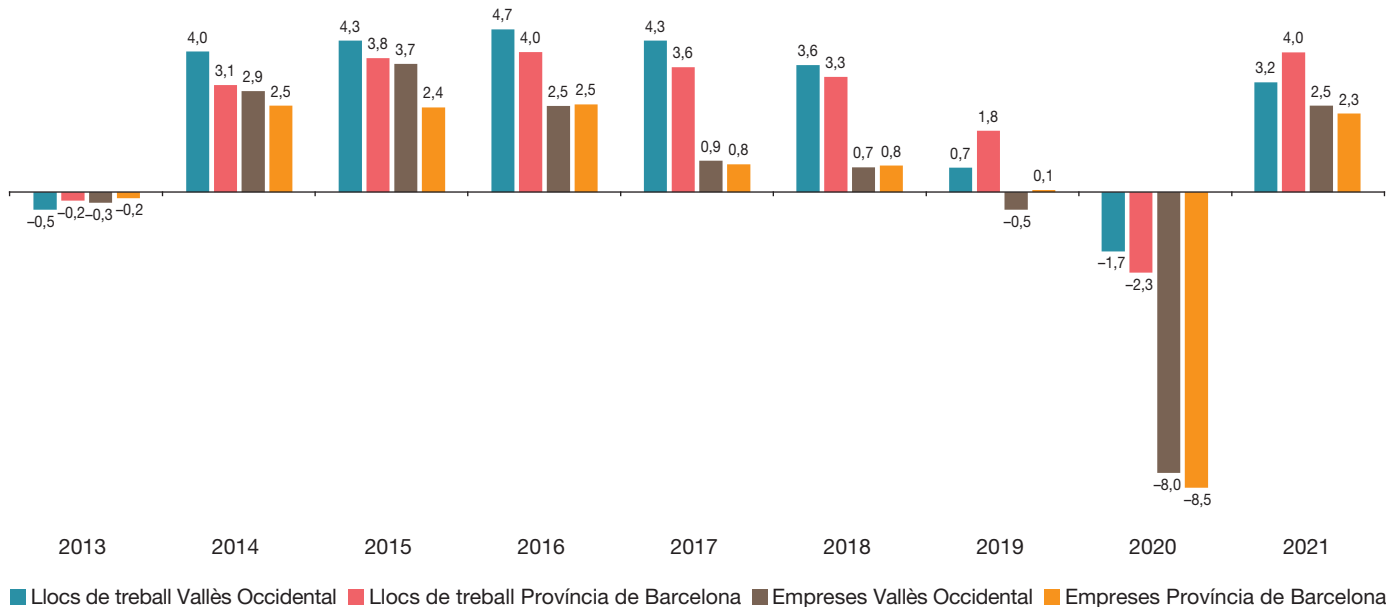
Al llarg de l'any 2021 els llocs de treball augmenten en cinquanta-nou subsectors de la comarca, entre els quals destaquen els serveis de menjar i begudes (1.029), el comerç al detall (1.214) i el comerç a l'engròs (1.618). A la banda contrària, destaquen les pèrdues de les activitats postals i de correus (-467), la mediació financera (-474) i la fabricació de vehicles de motor (-729).

A finals de l'any 2021, el nombre de **llocs de treball** a la comarca (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) se situa en 395.360, 12.086 més que un any abans, un creixement del 3,2 %, el tercer increment més baix de les dotze comarques de la demarcació, i per sota de la mitjana provincial (4,0 %). El creixement s'ha produït en el treball autònom (1,5 %), i sobretot en el treball assalariat (3,5 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

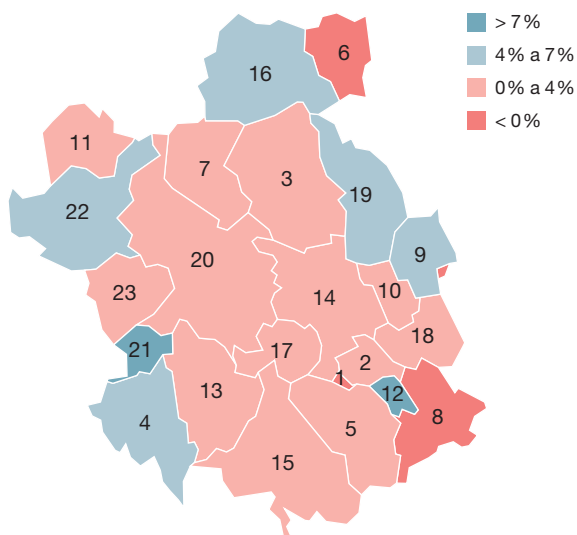

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Un total de vint municipis de la comarca han registrat una variació interanual positiva dels llocs de treball (vegeu el mapa 5). En termes relatius, els creixements més intensos s'han produït a Sant Llorenç Savall (5,4 %), Ullastrell (8,5 %) i Ripollet (8,9 %). En termes absoluts, els tres municipis més grans de la comarca concentren els increments més importants: Sant Cugat del Vallès (2.266), Sabadell (2.304) i Terrassa (2.596). A diferència d'aquests, tres municipis registren una caiguda dels llocs de treball, concretament Montcada i Reixac (-1,2 %), Badia del Vallès (-4,3 %) i Gallifa (-7,1 %).

Mapa 5

Variació llocs de treball registrats. Vallès Occidental, 2021 (en percentatge)

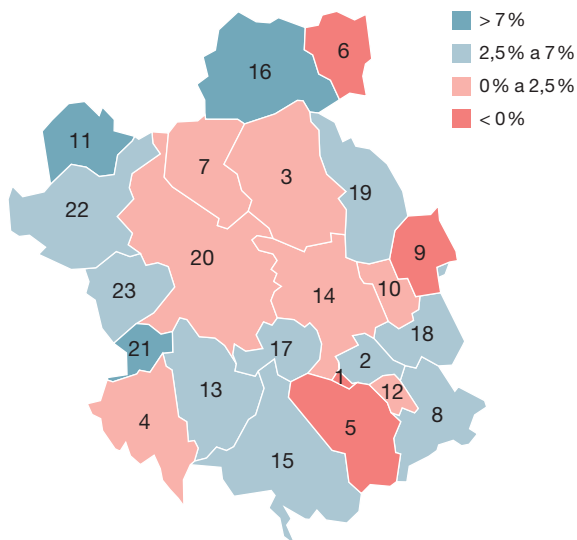
L'increment de llocs de treball a la comarca al llarg de l'any 2021 ha estat del 3,2 % (3,5 % assalariats, 1,5 % autònoms). I el nombre d'empreses puja el 2,5 % (616).

En el cas de les **empreses** (comptes de cotització) el creixement ha estat del 2,5 % (616), i la xifra total se situa en 25.433 a finals del 2021. Respecte a la mitjana provincial (2,3 %), la comarca se situa lleugerament per sobre, però encara està lluny de recuperar el nombre d'empreses perdudes durant l'any 2020. Per subsectors, els increments més importants s'han registrat en la construcció d'immobles (69), el comerç al detall (71), i en els serveis de menjar i begudes (128).

Mapa 6

Variació empreses registrades.
Vallès Occidental, 2021 (en percentatge)

Dinou municipis de la comarca guanyen empreses al llarg de l'any 2021, entre els quals destaca Sant Cugat del Vallès (79), Sabadell (114) i Terrassa (133). En canvi, quatre municipis en perden, entre els que destaca Badia del Vallès (-5).

En tancar l'any 2021 hi ha un total de 26.681 **prestacions per desocupació** concedides, que representen 4.319 menys que el desembre del 2020. La disminució del nombre de persones aturades registrades és més important que el de prestacions, per tant, la taxa de cobertura se situa en el 56,6 %, 5,7 punts més en un any, però per sota de la taxa de cobertura del conjunt de la província (59,8 %).

El nombre de **contractes laborals** registrats al llarg de l'any 2021 arriba a 288.794, el segon nombre més elevat entre les comarques de la província després del Barcelonès. Respecte a l'any anterior, la contractació s'ha incrementat un 22,4 % (52.836 contractes més), lleugerament per sota que el conjunt de la demarcació (24,0 %). El sector serveis és el que incrementa més el nombre de contractes, seguit de la indústria. Per tipologia, la contractació indefinida creix el 32,3 % i la temporal, el 20,8 %.

Estudi Clonatge comercial a Catalunya

Xavier Blanca Flores, tècnic de la Secció d'Anàlisi, Comunicació i Avaluació. Gerència de Serveis de Comerç. Diputació de Barcelona

Mon Culleré Córdoba, responsable del Servei d'Estudis de l'Ajuntament de Manresa. Xarxa El Perfil de la Ciutat

Introducció

Els baixos dels edificis, que és on habitualment s'ubiquen les botigues, queden a l'altura dels ulls dels transeünts. Per aquest motiu, la principal panoràmica que una persona percep en passejar per una ciutat és la dels comerços. És per això que les ciutats fan bé d'apostar per disposar d'un teixit comercial potent. Mentre que una ciutat amb un comerç atractiu pot ser un bon lloc per viure, una ciutat amb un comerç decadent serà, molt probablement, una ciutat desamparada. Els comerços fan un paper important en el paisatge urbà i són actors de pes en el teixit econòmic.

El comerç pot ser vist com un simple conjunt d'interessos privats, però és indefectiblement un bé públic que dona vida a la ciutat. De fet, la caracterització del comerç d'un indret determina en gran manera el grau de desenvolupament d'aquella contrada. Els aspectes que es poden triar per determinar la tipologia de les botigues són múltiples. Es pot analitzar una botiga en funció de si és moderna o antiquada; en funció del sector econòmic en el qual opera, o també en funció de si es tracta d'una botiga autòctona o bé pertany a una cadena de comerços.

Les cadenes de comerços han registrat al llarg de les últimes dècades un període d'expansió que ha conduït al fet que certes ensenyes del sector de la moda, de la distribució, de l'alimentació i fins i tot del sector dels serveis siguin presents en bona part dels municipis de la nostra geografia.

L'evolució de les cadenes de botigues es pot explicar de manera simplista dient que, originàriament, comercialitzen un producte. A partir d'aquí, si el comerç és rendible, l'empresari es planteja expandir el negoci replicant la fórmula d'èxit a un altre municipi similar. Si la segona botiga esdevé rendible, l'empresari expandirà el negoci amb una tercera botiga, una quarta i així successivament fins a fer de la seva botiga original una cadena de comerços.

Quan no n'és una sola la cadena de botigues la que s'expandeix, sinó que en són moltes, aleshores s'arriba a un punt en què en un municipi en conflueixen tantes que deixen poc espai lliure per al comerç autòcton. La gran presència de cadenes de botigues i la reduïda presència de comerços singulars fa que els principals eixos comercials de les diverses ciutats de la geografia catalana siguin, en certa manera, similars.

L'anàlisi de la conveniència de la presència de grans cadenes de botigues als municipis és ben complexa, ja que s'han de tenir en consideració aspectes de diversa índole, com ara el paisatge urbà que determinen, l'ocupació que generen, la qualitat dels llocs de treball que creen i l'oferta que aquests comerços posen a l'abast de la ciutadania en forma de varietat, qualitat i preu.

Els autors de la publicació *Clonatge comercial a Catalunya*, sense determinar la idoneïtat de cap model comercial, es limiten a descriure els nostres eixos comercials amb el propòsit de facilitar informació amb la finalitat que el debat sobre el clonatge dels eixos comercials es pugui dur a terme a partir d'informació objectiva.

Actualment, el debat sobre el grau de semblança entre eixos comercials de Catalunya no es troba gaire present en l'àmbit polític ni en el de planejament urbà. Un dels objectius de l'elaboració de la publicació *Clonatge comercial a Catalunya* és pal·liar aquesta mancança. En aquest sentit, es té el propòsit d'encetar el debat sobre aquest grau de similitud entre eixos comercials i, encara més, sobre la conveniència d'un model amb predomini de comerços que pertanyen a cadenes de botigues o bé la d'un model amb predomini de comerç singular.

La publicació de les edicions 2020¹ i 2021² ha estat elaborada per un equip conformat per al personal tècnic de la Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona i de la xarxa El Perfil de la Ciutat, i és la primera publicació, el 2019³, elaborada per la xarxa mateixa.

Eixos comercials

Per analitzar el grau de clonatge dels eixos comercials de les ciutats catalanes, en primer lloc s'han definit els carrers que conformen el principal eix comercial de cada ciutat. Aquesta tasca de definició dels eixos comercials s'ha delegat al personal tècnic de comerç responsables dels seus municipis respectius. La consigna per determinar l'eix comercial és establir el seguit de carrers que registren més activitat comercial del municipi. El criteri de determinar la llargada de l'eix comercial s'ha establert entorn d'una milla, per obtenir-ne la milla d'estudi.

Treball de camp

El nivell de clonatge dels nostres carrers no deixa de ser un tema de percepcions i, en aquest sentit, els centres comercials influeixen a l'hora de percebre el grau de presència d'ensenyas. La imatge de les botigues presents als centres comercials reforça la idea d'omnipresència d'aquestes ensenyas. És per aquest motiu que s'ha establert una base de dades auxiliar a partir de les botigues operatives als 24 centres comercials catalans que tenen més de 50 comerços.

En termes de clonatge, s'estableixen quatre categories de botigues: superclòniques, clòniques, replicades i singulars. Es defineixen com a botigues superclòniques aquelles que són presents en més de la meitat dels centres comercials o apareixen als eixos comercials més de la meitat de vegades del nombre de les ciutats de Catalunya de més de 50.000 habitants. Les botigues clòniques són aquelles que es troben en més d'una quarta part dels centres comercials o apareixen a la base de dades dels eixos comercials més d'una quarta part de vegades del nombre de les ciutats de Catalunya de més de 50.000 habitants. Els comerços replicats són aquells que apareixen més d'una vegada entre les 7.115 botigues de la base de dades, i els comerços singulars són els que tan sols hi apareixen una vegada.

La publicació *Clonatge comercial a Catalunya. Edició 2021* consta de dos apartats diferenciats, el primer dels quals és eminentment qualitatiu i el segon és quantitatiu. En el primer apartat s'exposa la raó de ser de l'estudi, la metodologia de treball i un breu enunciat de les principals conclusions que es deriven de la interpretació de la informació obtinguda. El segon apartat, més extens en nombre de pàgines, queda conformat per les principals taules i gràfics que es desprenen de les bases de dades que s'han constituït per fer aquest informe.

Edició 2021- Vallès Occidental

La publicació *Clonatge comercial a Catalunya* no és més que una anàlisi del grau de presència de botigues d'ensenyas conegudes en cadascun dels 39 eixos comercials considerats i, d'aquests eixos, sis els trobem situats en municipis del Vallès Occidental: Barberà del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès i Terrassa.

1 <https://www.diba.cat/documents/153833/347605592/ESTUDI+CLONATGE+COMERCIAL+A+CATALUNYA+2020.pdf/ad15d27d-9342-d0b8-d97d-2b939b58d03d?t=1615798860505>

2 <https://www.diba.cat/documents/153833/364481857/ESTUDI+CLONATGE+COMERCIAL+A+CATALUNYA+2021.pdf/6f344243-9764-8a59-4a45-2ea716c572ca?t=1645185837798>

3 http://www.perfilciutat.net/sites/default/files/media/pdf/clonatge_comercial_versio_web.pdf

En el cas dels eixos analitzats al Vallès Occidental, trobem que l'eix més clònic correspon a Sabadell, amb 64 dels seus 179 establiments comercials classificats com a tals.

En el conjunt de Catalunya, poc més de la meitat dels locals situats als seus eixos comercials (el 54,2 %) són ocupats per comerços singulars, un llindar de singularitat que trobem a l'eix comercial de Sant Cugat del Vallès (54,7 %). És, però, a l'eix de Barberà del Vallès on aquesta singularitat adquireix el seu grau màxim, amb com a mínim set de cada 10 espais d'activitat ocupats per aquesta tipologia comercial. En canvi, als eixos comercials de ciutats com Sabadell i Terrassa, aquest comerç identitari local passa a representar a tot estirar quatre de cada 10 dels potencials establiments.

L'estudi també permet constatar com l'índex d'activitat en els eixos comercials considerats se situaria en conjunt en el 86,8 %. Des d'aquest punt de vista, l'eix comercial de Sant Cugat del Vallès (93 %) s'erigeix en un dels que tenen un nivell d'activitat més elevat.

Respecte a la comparativa dels locals sense activitat, gairebé la totalitat dels eixos comercials analitzats de la comarca se situen per sota de la mitjana del conjunt de Catalunya (13,2 %), tret de l'eix comercial de Rubí (13,8 %).

Aquest informe pot servir de base de partida per a diagnòs i consideracions més profundes, tant de l'estratègia de polítiques sectorials del comerç urbà com de l'estratègia general de cadascuna de les ciutats participants.

